

# ສິ່ງທ້າທາຍໃນການນຳໃຊ້ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ການນຳໃຊ້ຫຼັກການໃນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສາມາດຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງສາມາດປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການພັດທະນາທີ່ເປັນສິ່ງທ້າທາຍໃນອະນາຄົດ. ປະຈຸບັນນີ້, ຄວາມທຸກຍາກ, ຄວາມກົດດັນທາງດ້ານປະຊາກອນ, ການຂາດແຄນທາງດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ຂະບວນການພັດທະນາໃນຕົວຂອງມັນເອງເປັນສ່ວນປະກອບເຮັດໃຫ້ເກີດມີບັນຫາຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ດັ່ງທີ່ພວກເຮົາໄດ້ເຫັນໃນບັນຊີກອບຮົມຄັ້ງຜ່ານມາແລ້ວວ່າ, ການເຊື່ອມໂຊມລົງຂອງຂອງປ່າໄມ້ ຍັງຄົງສືບຕໍ່ໄປຕະຫຼອດ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການປະກາດເກືອດຫ້າມການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ຫ້າມນຳສິ່ງໄມ້ອອກໃນຢູ່ໃນຫລາຍປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງກໍຕາມ. ການຫາປາເກີນຂອບເຂດ ແລະ ການເຊື່ອມຄຸນະພາບຂອງນ້ຳ ກໍຍັງຄົງເປັນບັນຫາທີ່ມີຄວາມຮຸນແຮງຂຶ້ນໄປເລື້ອຍໆ. ການຂາດແຄນທາງດ້ານສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳບັດນ້ຳເສັ້ງອັນ ລວມເອົາ ທັງສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ເປັນພິດ, ໄດ້ສົ່ງຜົນສະທ້ອນເຮັດໃຫ້ເກີດມີການເຊື່ອມຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳ ບໍ່ວ່າຈະເປັນນ້ຳຢູ່ເທິງໜ້າດິນ ກໍຄືນ້ຳໃຕ້ດິນ. ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກີດມາຈາກໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການນຳໃຊ້ດິນ, ການປະມົງ, ຂົນລະປະທານ, ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ, ການຄຸ້ມຄອງແລະການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະການພັດທະນາໂຄງລ່າງໃນເຂດຕົວເມືອງ ຍິ່ງເປັນການຍາກທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງໄດ້. ເມື່ອໃດທາງໂຄງການການພັດທະນາເຫຼົ່ານີ້ ຫາກຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບົນພື້ນຖານການຮັບຮູ້ຜົນສະທ້ອນທີ່ອາດຈະຕາມມາແລ້ວ, ຄຸນນະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນໄລຍະຍາວຢູ່ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງກໍຍັງຄົງຈະມີ ຄວາມສ່ຽງຫລາຍໄປເລື້ອຍໆ.



ໃນໄລຍະນີ້, ບັນດາປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງກຳລັງປະເຊີນ ກັບຫລາຍບັນຫາແລະສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍຢ່າງ ທີ່ເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ການພັດທະນາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. – ເຖິງວ່າ 4 ປະເທດໃນແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມຈະມີ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງການທົບທວນຄືນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຫລາຍອັນຫຼາຍແນວຢູ່ກໍຕາມ, ແຕ່ຍັງບໍ່ມີຜູ້ໃດສາມາດຍືນຍັນໄດ້ວ່າມີມາຕະການການທົບທວນຄືນ ຫຼື ມາຕະການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສົມບູນແບບໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ກ່ອນຈະນຳໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ພາຍໃນປະເທດຂອງຕົນ, ຜູ້ປະຕິບັດການປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈະຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງບາງບັນຫາສະເພາະດ້ານ ດັ່ງທີ່ຈະໄດ້ອະທິບາຍໃນພາກຕໍ່ໄປນີ້:

## ສັງລວມຫຍໍ້ກ່ຽວກັບສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ

### ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານສັງຄົມ

ຄວາມທຸກຍາກໃນບັນດາປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງແມ່ນຂໍ້ຈຳກັດໜຶ່ງຕໍ່ການທົບທວນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນໂຄງການພັດທະນາຫລືກິດຈະກຳ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງໄດ້. ສິ່ງຄາມ ແລະ ສະພາບຄວາມບໍ່ຫມັ້ນຄົງທາງດ້ານການເມືອງ ເປັນປັດໃຈສ້າງຄວາມຫຼັ່ງຍາກໃນການຫລຸດພື້ນອອກຈາກວົງຈອນຄວາມທຸກຍາກໄດ້. ພື້ນທີ່ຫຼາຍແຫ່ງ ທີ່ຜູ້ຄົນຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ນັ້ນບໍ່ເໝາະສົມແກ່ການດຳລົງຊີວິດ ເນື່ອງຈາກວ່າ ບໍ່ມີທີ່ພັກພາອາໄສພຽງພໍ, ບໍ່ມີສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຂາດນ້ຳກິນນຳໃຊ້. ຕົວຢ່າງໃນປະເທດກຳປູເຈັງ, ມີປະຊາຊົນພຽງສ່ວນນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງນ້ຳສະອາດ ແລະ ມີປະລິມານພຽງພໍໄດ້. ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບບາງຢ່າງທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ມີສາເຫດໂດຍກົງມາຈາກການຂຸດໂຊມ

ລົງຂອງຄຸນະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນຫມູ່ບ້ານ. ບັນຫາທີ່ກ່າວລວມມີ: ການຕິດເຊື້ອທາງຜິວໜັງ ແລະ ຕາ, ພະຍາດເຈັບທ້ອງຊຳເຮື້ອໃນກຸ່ມເດັກນ້ອຍ, ໄຂ້ອອກເລືອດ ແລະ ການຕິດພະຍາດແມ່ທ້ອງ ຫລາຍໆຊະນິດ. ການຂາດແຄນການບໍລິການທາງ ດ້ານສາທາລະນະສຸກໃນເຂດຊົນນະບົດຈະເປັນຕົ້ນ ເຫດໃຫ້ບັນຫາເຫລົ່ານັ້ນເພີ່ມຄວາມຮ້າຍແຮງຂຶ້ນໄປ ເລື້ອຍໆ.

ຢູ່ໃນລະດັບບຸກຄົນ, ການຈັດຫາອາຫານ, ທີ່ພັກ ອາໄສ ແລະ ນ້ຳດື່ມທີ່ພຽງພໍແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນກວ່າ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຄວາມຮູ້ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການສ້າງຈິດສຳນຶກທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນພື້ນຖານທີ່ສຳຄັນໃນໄລຍະຍາວໃນການປົກປັກ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ສຳຄັນໄປ ກວ່ານັ້ນ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແບບສະຫລາດ ໃນລະດັບສ່ວນຕົວຫລືລະດັບຫມູ່ບ້ານ ສາມາດຊ່ວຍ ໃນການຫລຸດຜ່ອນລະດັບຄວາມທຸກຍາກລົງໄດ້.

ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບການພົວພັນກັນ ລະ ຫວ່າງອົງປະກອບທັງຫຼາຍຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ແລະ ຮູ້ໄດ້ເຖິງຂີດຈຳກັດກ່ຽວກັບການດູດຊັບຂອງ ເສັ້ງຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍານັ້ນຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ ປະຊາຊົນ ໃນທ້ອງຖິ່ນສາມາດຄຸ້ມຄອງແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າແບບໃນຮູບແບບຍືນ ຍົງໄດ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ການສຶກສາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃຈ ແລະ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄຸນຄ່າຂອງຄວາມສະລັບສັບຊ້ອນຂອງ ລະບົບນິເວດວິທະຍາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ກໍຄືເຫັນໄດ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີ ຕໍ່ການການພັດທະນາເສດຖະກິດໄດ້. ມີພຽງແຕ່ປະຊາ ຊົນທີ່ມີຄວາມຮອບຮູ້, ມີຄວາມຕື່ນຕົວ ແລະ ມີພັນ ທະເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງຈະສາມາດສ້າງພື້ນຖານທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ ການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມໃນໄລຍະຍາວໄດ້. ຍິ່ງໄປ ກວ່ານີ້, ການສຶກສາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍ່ມີ ຄວາມສຳຄັນຫລາຍສຳຫລັບນັກການເມືອງແລະ ພະນັກງານໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ ເຊິ່ງ ເປັນກຸ່ມຄົນທີ່ມີອຳນາດໃນການຕັດສິນໃຈຫລາຍກວ່າ ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ. ຖ້າວ່າຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ

ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດຂອງອ່າງ ແມ່ນ້ຳຂອງມີຄວາມກວ້າງຂວາງອອກໄປ, ການຕັດ ສິນໃຈທາງດ້ານການເມືອງອາດຈະເປັນທາງເລືອກ ຫນຶ່ງ ທີ່ຈະສາມາດສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ການປົກ ປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມຂຶ້ນໄດ້.

**ບັນຫາຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ**

ບັນຫາຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນແມ່ນໝາຍເຖິງ ບັນດາຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນຂອບເຂດຂອງປະ ເທດດຽວ. ຜົນກະທົບທາງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມຂ້າມຜ່ານ ຊາຍແດນມີຄວາມສຳຄັນເປັນຢ່າງຍິ່ງ ເພາະ ວ່າມັນເກີດຢູ່ນອກຂອບເຂດການຄຸ້ມຄອງຂອງປະເທດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສະທ້ອນປາຍທາງ. ຂະບວນການທົບ ທວນຄືນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີເລີດໃນປະເທດ ຫນຶ່ງ ຈະບໍ່ສາມາດປ້ອງກັນຜົນກະທົບທີ່ມີເຄົ້າກຳເນີດ ມາຈາກການວາງແຜນທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິພາບໃນການ ພັດທະນາຂອງປະເທດເພື່ອນບ້ານໄດ້.

ໂດຍປະລິຍາຍແລ້ວສ່ວນປະກອບທີ່ສຳຄັນໃນບວນ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນ ການພິ ຈາລະນາເຖິງ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ປະເທດ ອື່ນໆ. ທັງນີ້ກໍ່ເພາະວ່າ ລະບົບນິເວດວິທະຍາທຳມະ ຊາດຈະບໍ່ເຄົາລົບຕໍ່ ເຂດແດນທາງດ້ານການເມືອງ, ແລະ ທາດແທ້ຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳ ມະຊາດແບບຍືນຍົງ ແມ່ນຄວາມພະຍາຍາມຈະຈຳ ກັດ ແລະຄວບຄຸມຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອຜົນ ປະໂຫຍດຂອງຫມົດທຸກຄົນໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ, ແລະບໍ່ພຽງແຕ່ສຳຫຼັບປະເທດໃດປະເທດນຶ່ງເທົ່ານັ້ນ.

ຢູ່ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຍັງ ບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຄຸ້ມຄອງດ້ວຍກົດເກນຂອງກົດຫມາຍ ສາກົນ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ແລະ ແບ່ງປັນນ້ຳ ລະຫວ່າງປະເທດໃນພາຄີດ້ວຍກັນ. ໃນປີ 1957, ອ່າງນ້ຳດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກແບ່ງແຍກອອກເປັນ ອ່າງແມ່ນ້ຳ ຂອງຕອນເທິງ (ປະເທດຈີນ, ປະເທດພະມ້າ) ແລະ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ (ກຳປູເຈັງ, ລາວ, ໄທ, ແລະ ຫວຽດນາມ), ເຊິ່ງເປັນປົດງວນກັນກັບປີສ້າງ ຕັ້ງຄະນະກະມະການແມ່ນ້ຳຂອງເພື່ອທຳໜ້າທີ່ປະ ສານງານສຳຫຼັບການນຳໃຊ້ນ້ຳຮ່ວມກັນລະຫວ່າງ 4 ປະເທດພາຄີ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ໃນໄລຍະ ຜ່ານມາ, ຄວາມອາດສາມາດອັນໃຫຍ່ຫລວງຂອງແມ່

ນ້ຳຂອງແລະສາຂາຂອງມັນຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນດີ ແລະ ມີແນວໂນ້ມ ວ່າຈະມີຄວາມຮຸນແຮງໄປເລື້ອຍໆ ໄປພ້ອມໆກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການພັດທະນາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ການສ້າງເຂື່ອນໃນແມ່ນ້ຳຂອງຫລືໃນສາຂາຂອງມັນ ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງຕໍ່ບັນດາປະເທດທີ່ຢູ່ລຸ່ມນ້ຳ, ຕົວຢ່າງ: ການສ້າງເຂື່ອນມານວານ (Manwan Dam) ໃນປະເທດຈີນ ໃນຕົ້ນຊຸມປີ 1990 ໄດ້ສ້າງຜົນສະທ້ອນອັນໃຫຍ່ຫຼວງຕໍ່ ບັນດາປະເທດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ບໍ່ໄດ້ມີການເຊັນສັນຍາຮ່ວມກັນກ່ຽວກັບສິດທິການນຳໃຊ້ນ້ຳລະຫວ່າງປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງ ດັ່ງນັ້ນ ປະເທດທີ່ຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງແມ່ນ້ຳຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍຈາກຄວາມເສັຽຫາຍທີ່ເກີດກັບການປະມົງ, ການຊົນລະປະທານ ຫຼື ການສູນເສັຽອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບມາຈາກການຫລຸດລົງຂອງການໄຫລຂອງນ້ຳ.

ການທົບທວນຄືນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສຳຫຼັບໂຄງການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ (ຫລືກິດຈະກຳອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ປະເທດເພື່ອນບ້ານ) ມັນຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃຫ້ມີການກວດສອບຜົນກະທົບຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້. ໃນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາເຖິງການຊົດເຊີຍ ຕໍ່ຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຄວາມຕ້ອງການຂອງປະເທດໄກ້ຄຽງຢູ່ໃນການປະເມີນຜົນທາງສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍທົ່ວໄປ.

**ຊ່ອງຫວ່າງຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານວິທະຍາສາດ**

ຫລາຍໆປະເທດພາຄີແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານເຕັກນິກກ່ຽວກັບຖານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ສຳຫລັບການຄາດຄະເນຜົນກະທົບທີ່ມີຄວາມຊັດເຈນໄດ້, ດັ່ງນັ້ນ, ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຢ່າງ ກວ້າງຂວາງ. ຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານ (baseline data) ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນສຳຫຼັບການລະ

ບຸລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ເງື່ອນໄຂຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ໃນພາກພື້ນ ຫຼື ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃດໜຶ່ງ. ຜ່ານການເກັບກຳຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານນີ້, ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ເຖິງຮູບແບບການໄຫລ ຕາມທຳມະຊາດຂອງແມ່ນ້ຳ ແລະສາຂາຂອງມັນໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ພວກເຮົາຍັງສາມາດຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບປະເພດປາທີ່ອາໄສຢູ່ກັບທີ່ ແລະ ປາທີ່ມັກເຄື່ອນຍ້າຍຢູ່ເລື້ອຍໆ ແລະເຮັດໃຫ້ສາມາດເຂົ້າໃຈເຖິງວິງຈອນ ຊີວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງພວກມັນອີກດ້ວຍ. ການເກັບກຳຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານຢູ່ເລື້ອຍໆ ຈະສາມາດເປີດເຜີຍຫລາຍຢ່າງກ່ຽວກັບຂະບວນການທາງທຳມະຊາດຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ, ລວມທັງປະເພດຂອງດິນ, ວົງຈອນຂອງທາດອາຫານ, ພືດ, ສ່ວນປະກອບຂອງສັງຄົມສັດ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາໃນການຍ່ອຍສະຫລາຍ ແລະ ພື້ນຄືນຫລັງເກີດຄວາມເສັຽຫາຍຫລາຍຢ່າງ. ຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານ ເປັນສິ່ງສຳຄັນພິເສດເພາະວ່າສາມາດເຮັດໃຫ້ນັກວິທະຍາສາດ ແລະ ຜູ້ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ສາມາດໃຈແຍກເງື່ອນໄຂທາງທຳມະຊາດ ແລະຂະບວນການຂອງ ລະບົບນິເວດວິທະຍາໄດ້. ໃນເວລາຜ່ານໄປ, ການປ່ຽນແປງກ່ຽວກັບ ລະບົບນິເວດວິທະຍາອັນເນື່ອງມາຈາກການລົບກວນ ຂອງທຳມະຊາດ ຫລື ຂອງມະນຸດສາມາດກວດພົບ ແລະ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະສາມາດ ເປີດເຜີຍໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ຄວາມຮູ້ດ້ານເງື່ອນໄຂທຳມະຊາດຂອງຊັບພະຍາກອນສະເພາະໃດໜຶ່ງ ສາມາດເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຸດສຳຫຼັບການອອກແບບມາຕະການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຈາກໂຄງການພັດທະນາທີ່ນຳສະເໜີໄດ້. ການປົວແປງພື້ນທີ່ໃດໜຶ່ງທີ່ຖືກທຳລາຍໃຫ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ສາມາດຈະເຮັດໄດ້ແບບງ່າຍດາຍກວ່າ ຖ້າວ່າ ພວກເຮົາມີຄວາມຮູ້ອັນລະອຽດກ່ຽວກັບລະບົບນິເວດວິທະຍາອັນຄ້າຍຄຽງກັນທີ່ຍັງບໍ່ທັນຖືກລົບກວນ.

**ບັນຫາຂ້າມຜ່ານຊາຍແດນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງແມ່ນ້ຳດານູບ (Danube River)**

ແມ່ນ້ຳດານູບ ເປັນແມ່ນ້ຳທີ່ໄຫລຜ່ານທາງພາກຕາເວັນອອກ ແລະ ພາກກາງຂອງທະວີບເອີຣົບ ອັນສາມາດເປັນຕົວແທນຂອງບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມລະຫວ່າງຊາດ ຄືກັນກັບແມ່ນ້ຳຂອງ, ຕົ້ນກຳເນີດຂອງແມ່ນ້ຳນີ້ ຢູ່ປະເທດ ເຢັຽຣະມັນ ແລະໄຫລໄປທາງທິດຕາເວັນຕົກ 2,860 ກມລົງສູ່ທະເລດຳ ທີ່ປະເທດຣູມານີ. ມີສ່ວນນ້ອຍໜຶ່ງຂອງ ແມ່ນ້ຳດານູບເທົ່ານັ້ນ ສາມາດຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບຈາກມະນຸດໄດ້. ແມ່ນ້ຳດັ່ງກ່າວມີສາຂາຫລາຍກວ່າ 300 ສາຂາ, ເຊິ່ງ 60 ສາຂາສາມາດນຳໃຊ້ໃນການເດີນເຮືອໄດ້ ແລະເປັນແມ່ນ້ຳໜຶ່ງທີ່ປຸງປະສະເໜີອັນສາຍເລືອດຂອງທະວີບເອີຣົບທາງດ້ານການຂົນສົ່ງ. ມັນ ມີຄວາມສຳຄັນອັນເປັນຕາຍຕໍ່ປະເທດທີ່ສ້າງເຂື່ອນກັນນ້ຳ ແລະ ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ.

ແມ່ນ້ຳດານູບກວມເອົາເນື້ອທີ່ຫລາຍກວ່າ 777, 000 ກມ<sup>2</sup> ແລະກວມເອົາສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຢັຽຣະມັນ, ໂອຕຣິຊ, ສະໂລວາກີ, ຮົງກາຣີ, ແຊກບີ, ຣູມານີ ແລະ ອູແກຣນ. ຖ້າມີຫຼາຍພາກສ່ວນມີຄວາມສົນໃຈໃນການນຳໃຊ້, ມັນຈຶ່ງບໍ່ແມ່ນເລື່ອງແປກທີ່ຈະມີການຂັດແຍ່ງກັນຕາມມາ ແລະ ຖ້າວ່າປະເທດໃດໜຶ່ງຕັດສິນໃຈສ້າງເຂື່ອນໃນແມ່ນ້ຳດັ່ງກ່າວ ກໍ່ຈະເກີດຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີແກ່ປະເທດທີ່ຢູ່ທາງໃຕ້ ຢ່າງບໍ່ຕ້ອງສົງໄສ. ດັ່ງນັ້ນ, ການຍາດແຍ່ງກັນນຳໃຊ້ນ້ຳລະຫວ່າງຊາດ ຈຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນປະຫວັດສາດສືບທອດກັນມາຢ່າງຍືດເຍື້ອຍາວນານ.

ແມ່ນ້ຳດານູບແມ່ນແຫລ່ງນ້ຳດຶມສຳຫລັບປະຊາກອນເກືອບ 10 ລ້ານຄົນ. ແຕ່ດຽວນີ້ ຫລາຍພາກສ່ວນຂອງ ແມ່ນ້ຳ ນີ້ໄດ້ຮັບເຄາະຮ້າຍຈາກການເຂື່ອມຄຸນນະພາບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມເປັນຢ່າງໜັກ. ໃນຫລາຍສັດຕະວັດຜ່ານມາ ບັນດາຜົນ ກະທົບເກີດຈາກນ້ຳມືມະນຸດ, ປະສົມປະສານກັບ ຜົນກະທົບຂອງສົງຄາມ ແລະ ການສະສົມ ຂອງມົນພາວະ ແລະ ສານພິດທີ່ບໍ່ໄດ້ມີການແກ້ໄຂເປັນທົດສະວັດ, ໄດ້ທຳລາຍເກືອບ 80% ເຂດດິນທາມ ແລະ ດິນເຂດນ້ຳຖ້ວມ ລຽບຕາມແມ່ນ້ຳ ດານູບ

ຄວາມພະຍາຍາມໃນປະຈຸບັນສຳຫຼັບແມ່ນ້ຳດານູບ ແມ່ນເພື່ອຮ່ວມກັນຟື້ນຟູສະພາບຂອງມັນ. ປະທານາທິບໍດີຂອງ 6 ຊາດທາງພາກກາງ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກຂອງທະວີບເອີຣົບ ແລະ ລັດຖະມົນຕີກະຊວງ ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກຫຼາຍກວ່າ 9 ປະເທດໄດ້ມີການຕົກລົງກັນ ແລະ ປະກາດໃນການ ປ້ອງກັນມົນພາວະ ໃນທົດສະວັດນີ້ ແລະ ຟື້ນຟູຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳ. ບັນດາຫົວໜ້າເຫລົ່ານີ້ໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ສະຖານະການທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂອບເຂດແມ່ນ້ຳດານູບ ຈະເກີນຄວາມສາມາດໃນການຄວບຄຸມຂອງປະເທດໃດປະເທດໜຶ່ງ. ພວກເຂົາເຈົ້າກໍຍັງຮັບຮູ້ໄດ້ອີກວ່າ ການປະເມີນຜົນກະທົບທາງ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງແມ່ນ້ຳ ແລະ ການ ຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບສິດທິການນຳໃຊ້ແມ່ນ້ຳນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໃນລະດັບພາກພື້ນ ທີ່ຕ້ອງມີການນຳພາແລະຊຸກຍູ້ຈາກສາກົນ ຈຶ່ງຈະສາມາດກະທຳໄດ້.

ການເກັບກຳຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານ ມັກຈະຕ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍມະຫາສານ ເຂົ້າໃນການສ້າງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມນອກຈາກນີ້, ການເກັບກຳ ແລະວິເຄາະຂໍ້ມູນ ຍັງຕ້ອງໃຊ້ເວລາຫລາຍທີ່ສຸດ ໃນການ ເຮັດການປະເມີນຜົນ. ແຕ່ການໃຊ້ຈ່າຍ ສາມາດ ເຮັດໃຫ້ຫລຸດລົງໄດ້, ໃນຂະນະທີ່ ຮັກສາລະດັບ ຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມຊັດເຈນຂອງຂໍ້ມູນໄວ້ໃນລະດັບເດີມ, ມີຂໍ້ມູນເສັ້ນຖານແລ້ວ. ແຜນງານການກວດ ກາໃນໄລຍະຍາວ ເຊັ່ນ: ການກວດກາຄຸນນະພາບນ້ຳ ຂອງອົງການແມ່ນ້ຳຂອງ ເປັນການກວດກາທີ່ສຳຄັນທີ່ ສຸດໃນການກະກຽມການທົບທວນຄືນທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ.

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ຄວາມພະຍາ ຍາມໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂອງແຜນງານນີ້ ສາມາດ ຊື້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄຸນນະພາບນ້ຳຢູ່ໃນ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ເພື່ອການສ້າງຕັ້ງ ເຂດນິເວດທີ່ຫຼີ່ແຫຼມຕໍ່ຜົນກະທົບໄດ້. ໃນທຳນອງນີ້, ສາມາດກຳນົດການປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນເງື່ອນໄຂໜຶ່ງໃນການພິຈາລະນາອະນຸມັດໂຄງການ ທີ່ມີທີ່ຕັ້ງໃນເຂດ ທີ່ມີມົນພາວະຫລາຍຫລື ໃນເຂດພັດ ທະນາທີ່ມີຄວາມຫຼີ່ແຫຼມ.